

12 בפברואר, 2026

לכבוד,

מר מאיר שמעוני

המנהל הכללי

משרד החינוך

בדוא"ל: mankal@education.gov.il

דחוף

שלום רב,

הנדון: דרישה דחופה לגיבושה ופרסומה בפומבי של עמדה ותוכנית פעולה בזיקה לאירועי

אלימות כלפי תלמידים ועובדי הוראה ערבים

לנוכח אירוע האלימות והתקיפה החמור, שהתרחש בשבוע שעבר כלפי תלמידי ותלמידות בית הספר אבן ח'ידון מסחינין (להלן – "בית הספר") במהלך טיול בית-ספרי באזור עין ג'וסאק (עמק המעיינות), הרינו לפנות אליך בדחיפות כדלקמן:

1. באירוע האלימות הנ"ל, שהתרחש בעת **פעילות חינוכית הנתונה לאחריות משרד החינוך**, הותקפו תלמידים ואנשי חינוך ערבים ממניע לאומני-גזעני, וזאת על ידי תלמידים יהודים שנכחו באזור, גם כן במסגרת פעילות חינוכית.
2. יתירה מכך, קיימות אינדיקציות לכך כי מבין התוקפים היה גם איש חינוך או מלווה של התלמידים התוקפים. במהלך התקיפה רוססו תלמידים ואנשי צוות בית הספר בגז פלפל, באופן שהביא לפציעתם של 14 אנשים.
3. חרף חלוף שבוע ימים מאז התקיפה, טרם פורסמה כל התייחסות רשמית מטעם משרד החינוך. העדר תגובה מוסדית בנסיבות אלה מעלה שאלות יסוד בדבר מחויבות המשרד להבטחת ביטחונם ושלומם של תלמידים - ובפרט תלמידים ערבים, נוכח גל אלימות לאומנית-גזענית שהולך ומתעצם.
4. לפי הדיווחים והנתונים שהוצגו בפנינו, ומבלי להמעיט מחומרתו של כל אירוע אלימות באשר הוא, אין מדובר בתקיפה אקראית או בקטטה מקרית, אלא בתקיפה חמורה ביותר, שאין ספק כי אירעה ממניעים לאומניים-גזעניים.
5. יצוין, כי אין מדובר באירוע נקודתי וחרגי, שכן אנו עדים בתקופה האחרונה לעלייה מדאגה באירועי תקיפה על רקע לאום או דת כלפי אזרחים ערבים, ובכלל זאת תלמידים ובני נוער.

6. לא ניתן להתייחס לאירועים אלה במנותק מאווירת ההסתה כנגד הציבור הערבי בישראל, במיוחד נוכח המלחמה המתמשכת בעזה, דבר שגרם בשנתיים האחרונות לעלייה חדה במפלס הגזענות והעוינות כלפי האזרחים הערבים.
7. למותר לציין, כי העלייה במפלס הגזענות מקבלת עידוד מגורמים רשמיים וציבוריים, בכנסת ובממשלה, וזאת הן בהתבטאויות פסולות והן בחקיקה גזענית ואנטי דמוקרטית, שמכוונת בין היתר לסטודנטים וצוותי חינוך ערבים.
8. אירועי אלימות אלה פוגעים, באופן הבוטה ביותר, בזכויות הבסיסיות של התלמידים וצוותי החינוך לביטחון אישי, לשלמות הגוף והנפש ולחינוך בסביבה בטוחה, מוגנת, מכבדת ושוויונית.
9. חשוב להדגיש, כי אחריות משרד החינוך אינה מסתכמת בהיבט הפדגוגי בלבד, אלא כוללת בחובה אחריות ישירה להבטחת ביטחונם ושלומם האישי של תלמידים ועובדי הוראה, במהלך כל פעילות חינוכית.
10. בתוך כך על משרד החינוך קיימת חובה לנקוט בכל הצעדים החיוניים לשם מניעת כל סכנה ואיום עתידיים. דבר זה מחייב טיפול מערכתי, הוליסטי ודחוף מצד משרד החינוך, הן בצד המותקף והן בצד התוקף.
11. כאמור, חרף חלוף שבוע ימים מאז אירוע התקיפה, טרם פורסמה עמדה מקצועית, אחראית וחד-משמעית מצד משרד החינוך בזיקה לאירוע.
12. העדר תגובה מוסדית ופומבית כאמור משדר מסר חינוכי וחברתי מסוכן של נירמול אירועי אלימות וגזענות כלפי תלמידים ואנשי הוראה ערבים ובכלל. זאת, באופן שמעמיק את תחושת ההפקרה, מעודד ומכשיר את הישנותם של אירועים מעין אלה.
13. בנסיבות אלה, ונוכח חומרת האירוע והמציאות הקשה אותה חוו התלמידים ואנשי ההוראה, נבקש כי משרד החינוך ינקוט, באופן מיידי, בצעדים להלן:
- א. לפרסם עמדה פומבית וחד משמעית בזיקה לאירוע, שמוקיעה כל מעשה אלימות וגזענות במערכת החינוך וכלפי תלמידים/ות ערבים. בתוך כך נדרש להודיע בפומבי על הפעולות והצעדים שנקטו או ינקטו לצורך הטיפול באירוע, כולל בנוגע לחקירתו והבאת התוקפים לדין פלילי ודין משמעתי.
- ב. הענקת סיוע נפשי וטיפול מיידי לתלמידים ולצוותים שנפגעו, כולל ליווי משפטי לתלמידים ולהוריהם, לצוות החינוכי ולבית הספר.
- ג. גיבוש ופרסום תוכנית פעולה ייעודית, סדורה ומתוקצבת, להגנה על תלמידים וצוותי הוראה במערכת החינוך בחברה הערבית מפני מעשי אלימות וגילויי הסתה וגזענות.
- ד. העצמתן ועדכון של תוכניות חינוכיות ופדגוגיות שמופעלות בבתי ספר ובקרב צוותים חינוכיים בנושא ההתמודדות עם מעשי אלימות וגזענות, ובאופן שייתן מענה לאיומים המשתנים והגדלים על ביטחונם האישי של התלמידים ושל הצוותים החינוכיים.
- ה. להנחות את כל המחוזות ובתי הספר לגבי חובת הדיווח ואופן הטיפול המיידי במקרים דומים.

ו. לפעול, מכוח הסמכויות המוענקות למשרד החינוך, בכל דרך אפשרית על מנת לעקוב ולתת מענה למקרי אלימות גזענית ובכלל, ועל מנת למגר תופעות אלה בעתיד.

14. נדרשת הבנה והפנמה שזו בדיוק העת להעלאת האלימות על רקע לאומני-גזעני לראש סולם העדיפויות של משרד החינוך - הן מבחינה פדגוגית והן מבחינה תקציבית.

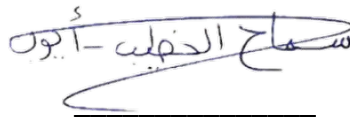
מפאת החשיבות והדחיפות נודה להתייחסותך מוקדם ככל הניתן.

בברכה,

זיאד פייסל

יו"ר ועד הורים ארצי בחברה
הערבית בישראל

ד"ר סמאח אלח'טיב-איוב

מנכ"לית ועדת המעקב לענייני
החינוך הערבי

לובנה תומא, עו"ד

מרכז עדאלה

העתקים:

ד"ר שירין חאפי נאטור, מנהלת אגף בכיר חינוך בחברה הערבית והבדואית, משרד החינוך
גב' אינה זלצמן, סמנכ"לית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי, משרד החינוך
ד"ר אורנה שמחון, מנהלת מחוז הצפון, משרד החינוך
מר מאזן ע'נאיים, יו"ר הוועד הארצי לראשי הרשויות המקומיות הערביות וראש עיריית סח'נין
מר כמאל אבו יונס, מנהל בית הספר "אבן ח'לדון" בסח'נין
מר חוסאם ע'נאיים, יו"ר ועד הורי התלמידים בבית הספר "אבן ח'לדון" בסח'נין